

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA BOHUŇOVICE

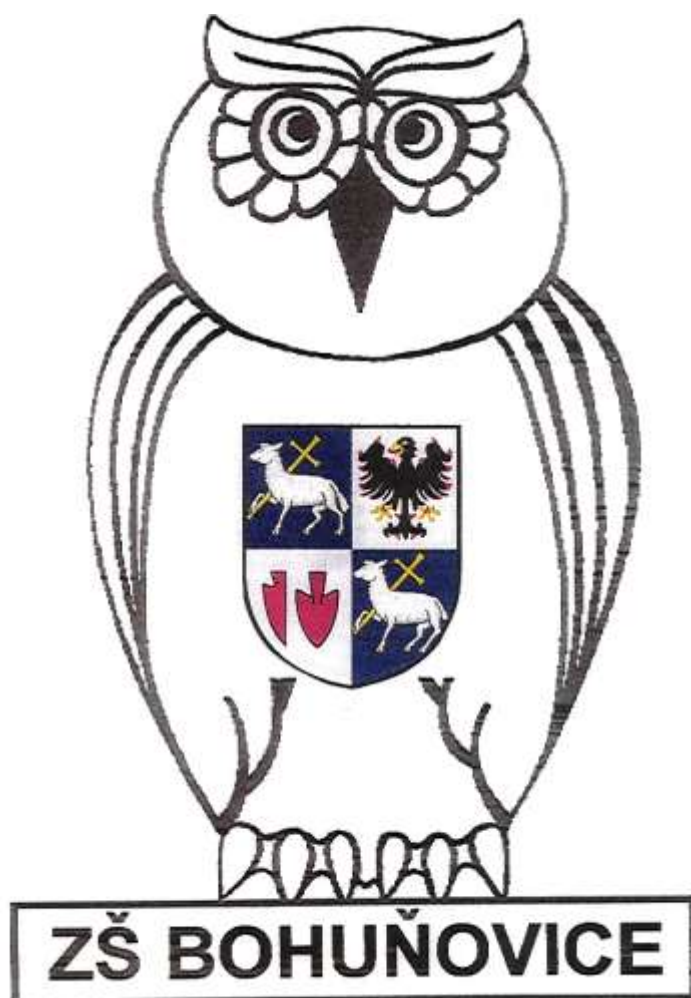
Pod Lipami 210, 783 14 Bohuňovice

ČESKÁ REPUBLIKA

E – mail: zsbohun@bohunovice.cz

Telefon + 420 585 389 343

Školní vzdělávací program školní družiny při Základní škole a Mateřské škole Bohuňovice

Obsah

Obsah	3
Identifikační údaje	4
Charakteristika školní družiny	5
Délka a časový plán vzdělávání	5
Konkrétní cíle vzdělávání	6
Specifické cíle pro školní družinu	6
Formy vzdělávání	7
Materiální podmínky	10
Personální podmínky	10
Ekonomické podmínky	10
Bezpečnost a ochrana zdraví.....	10
Podmínky vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
Obsah ŠVP	12

Identifikační údaje

Název ŠVP

Školní vzdělávací program školní družiny při Základní škole a Mateřské škole Bohuňovice

Předkladatel

název školy: Základní škola a Mateřská škola Bohuňovice

adresa školy: Pod Lipami 210, 783 14 Bohuňovice

jméno ředitele: Mgr. Jindřich Daněk

jména koordinátorů: Jarmila Zbraňková, Ondřej Pantlík

kontakty: telefon – 585389343

email – zsbohun@bohunovice.cz

Zřizovatel

název: Obecní úřad Bohuňovice

adresa: 6. května 109, Bohuňovice 783 14

kontakty: telefon – 585151681

Platnost dokumentu

datum: od 1. září 2022

podpis ředitele:

razítko školy:

Charakteristika školní družiny

Činnost školní družiny se řídí vyhláškou č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Zájmové vzdělávání ve školní družině obohacuje denní program účastníka zájmového vzdělávání (dále jen účastníka), zajišťuje odborné pedagogické vedení při odpočinkových a zájmových činnostech, na základě místních podmínek podporuje jeho individuální rozvoj. Chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný, vedeme účastníky k tvořivosti a rozvíjíme estetické vnímání. Podporujeme citlivé mezilidské vztahy, učíme respektovat jeden druhého, podporujeme kladný vztah k přírodě, učíme chránit si své zdraví i zdraví ostatních. Snažíme se položit základy ke smysluplnému trávení volného času, získat kompetence k řešení problémů, rozvíjet kompetence sociální, komunikativní a pracovní.

Ve školní družině pracují 4 oddělení, každé je vedeno vychovatelem/vychovatelkou.

Prostory školní družiny pro dvě oddělení se nacházejí v budově Centra zdraví v 1. patře.

Každé oddělení má svou vlastní hernu, šatna je společná pro obě oddělení. Školní družina je vybavena kuchyňkou, kde zajišťujeme pitný režim.

Třetí a čtvrté oddělení má svoje zázemí ve škole v učebnách 1. tříd. Prostory třídy jsou, v rámci možností, přizpůsobeny k činnostem a hrám účastníků. Pro pohybové aktivity využíváme školní tělocvičnu a zahradu, volejbalové hřiště i sportovní areál tenisových kurtů, hřiště s umělou trávou a dětské hřiště. Navštěvujeme také plavecký bazén v budově Centra zdraví.

V rámci školní družiny pracují zájmové kroužky.

Provozní doba

Ranní družina: ve všední dny 6:30 – 7:30 hod.

Odpolední družina: ve všední dny 11:25 – 16:30 hod.

Telefonní spojení na školní družinu:

736 154 376, 727 944 491 družina u bazénu

727 919 560, 607 575 472 družina ve škole

Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání je poskytováno na 10 měsíců – po dobu trvání školního roku. Před každými prázdninami (podzimní, vánoční, pololetní, jarní, velikonoční) zjišťujeme zájem o provoz družiny. Pokud je počet přihlášených žáků nejméně 10, provoz ŠD se zřizuje. Pokud je přihlášených žáků méně než 10, činnost ŠD se přerušuje.

Délka vzdělávání

Jednotlivá délka činností je stanovena týdenní skladbou zaměstnání, která umožňuje činnosti odpočinkové, zájmové i rekreační. ŠD pořádá příležitostné akce, které jsou uvedené v Celoročním plánu akcí. Prostor je i pro spontánní aktivity a hry. Všemi činnostmi se prolíná příprava na vyučování.

Ve skladbě zaměstnání kreativně reagujeme na možné měnící se podmínky a přesouvání činností.

Konkrétní cíle vzdělávání

Vycházíme z obecných cílů vzdělávací soustavy, jak je formuluje školský zákon v § 2, odst. 2:

- a) rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života,
- b) získání všeobecného vzdělání nebo všeobecného a odborného vzdělání,
- c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost,
- d) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti,
- e) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého,
- f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku,
- g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Specifické cíle pro školní družinu

- a) Vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat účastníky i dostatkem námětů pro naplňování volného času,
- b) zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání,
- c) rozvoj žáka, jeho učení a poznávání, osvojování hodnot, na nichž je založena naše společnost,
- d) získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost ve svém okolí,
- e) školní družina umožňuje odpočinkové činnosti – aktivní i klidové – a přípravu na vyučování.

Formy vzdělávání

- A. Pravidelná činnost** – týdenní skladba zaměstnání, režimové momenty bez zbytečných prodlev, odpočinkové činnosti, práce vlastních zájmových kroužků
- B. Příležitostné akce** – besídky, slavnosti, výlety, vystoupení, soutěže mezi odděleními, exkurze, výstavy, turnaje, charitativní akce
- C. Spontánní činnosti** – tematické vycházky, didaktické hry, malování, zpívání, cvičení, besedy, rozhovor, pozorování, vyprávění, spontánní hry v koncové družině

Základním prostředkem práce v družině je hra a výchova zážitkem. Všemi činnostmi se prolíná příprava na vyučování. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti – poslech, individuální hry, rekreační činnosti.

Ad. A.

Praktické činnosti

Konkrétní praktické činnosti vybíráme každý rok z těchto témat:

- práce s keramickou hlinou
- malování na hedvábí
- cvičení v tělocvičně – na nářadí, na hudbu, kolektivní hry
- plavání – hry ve vodě
- stříhání a lepení
- výtvarné techniky
- poznávání rostlin a péče o ně
- poznávání živočichů, ochrana, odlévání stop ze sádry
- sebeobslužné činnosti
- literatura – práce s knihou
- dramatizace pohádek
- koutek pro radost – výzdoba dle ročního období
- správná životospráva
- péče o zdraví, hygiena
- BESIP
- první pomoc
- využití víček od PET lahví – mozaika, bodování
- pečení perníčků, štrůdlu, cukroví
- malí kuchtíci – vaření jablečného kompotu, vaření čaje – čajový dýchánek, příprava pomazánky, pěstování bylinek a jejich použití
- přátelství s pohádkami – malujeme pohádky, leporela – kolektivní práce

Ad. B.

Konkrétní příležitostné akce vybíráme každý rok z těchto témat:

Projekty

- Dračí houfování
- Mikuláš
- Vánoce
- Velikonoce
- Co je posvícení, apríl, masopust
- Den matek
- Den dětí
- Kniha a já
- Karnevaly – tematicky zaměřené
- Slavnost klobouků
- Magická noc – spaní v družině, noc s duchy
- Vítání jara
- Rej čarodějnic a čarodějů na přelomu dubna května
- Družinový pěti boj
- Družinový dětský ples – leden
- Vítání podzimu
- Halloweenská párty – listopad
- Loučení se školním rokem – opékání špekáčků, hledání pokladu
- Barevné dny
- Týden rekordů – různé oblasti, kniha rekordů družiny
- Týden splněných přání – „Den naruby“
- Černá hodinka – zvyky našich předků.

Soutěže

- skákání panáka
- stolní tenis
- Všímálek
- Puzzliáda
- Kopretinka
- Šoumen družiny
- Kimovy hry
- Turnaj v pétanque

- Konkurz do filmu
- Hry bez hranic
- Den boje proti hluku – medaile se čmelákem „Bzučím tiše“
- Kouzelník na skále – základy Morseovy abecedy
- Maxifotbal
- Malá cvičitelka
- Malý řemeslník
- Cesta pohádkovým lesem

Výtvarné soutěže

- Chráníme přírodu
- Máme rádi zvířata
- Módní návrháři
- Můj nejmilejší večerníček
- Auto mých snů
- Erby nemusí mít jen králové
- Moje pohádkové strašidlo
- Já a moje rodina
- Ahoj z prázdnin
- Přísloví a pořekadla,

Ad. C.

Konkrétní spontánní činnosti vybíráme každý rok z těchto témat:

Výchovné besedy

- „Zdravení, Kouzelná slovíčka“
- „Jak se chovat na nádraží“
- „O jídle a stolování“
- „Jsme kamarádi – prima kamarád je víc než zlato“
- „Pomáháme starým lidem“
- „Nebezpečné situace“
- „Umíme se chovat a jednat?“

Komunikativní kruh

- řešení problémů, vyprávění, poslech

Rébusy, křížovky, hádanky

Materiální podmínky

Shrnutí současného stavu – všechny herny jsou v části místnosti pokryty kobercem pro individuální hry účastníků. Část nábytku, stolků a židlí je zapotřebí vyměnit za nové, také doplnit nábytkem pro odpočinek. Pro případy onemocnění účastníků využíváme molitanovou matraci.

V plánu je nově zařídit nábytkem také kabinet vychovatelek za účelem rozšíření úložných prostor pro sportovní potřeby a další pomůcky. Tyto úpravy souvisí s plánovanou přístavbou a rekonstrukcí školní družiny.

Školní družina využívá ke své činnosti audiovizuální pomůcky a elektronické klávesy a zařízení ve sborovně školy (kopírka, tiskárna).

Šatna je vybavena skříňkami s botníky a věšáky.

Personální podmínky

Pedagogickou činnost vykonávají 4 plně kvalifikovaní vychovatelé/-ky se středním odborným vzděláním s maturitou nebo vyšším odborným vzděláním.

Ekonomické podmínky

Materiální vybavení spotřebním materiálem je velmi dobré – využíváme společné objednávky školy, dle potřeby dokupujeme (propláceno je z úplaty za školní družinu), finanční částkou přispívá i Rada rodičů, sponzoři z řad zákonných zástupců účastníků školní družiny poskytují hlavně papíry na kreslení a drobné dárky za soutěže. Finanční prostředky na spotřební materiál a hry jsou dostačující. V plánu je přístavba nových prostor pro ŠD.

Výše úplaty podle vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání je 100,- Kč měsíčně.

Úplata se platí převodem z účtu vždy na celé pololetí (2x ročně, v září a v únoru).

Bezpečnost a ochrana zdraví

- Školní družina svým zařízením umožňuje snadné udržování pořádku a čistoty. Vzhledem k alergiím je nutné dostatečně stírat prach na nábytku i pod ním.
- Vhodný režim školní družiny s dostatkem relaxace a vhodná skladba zaměstnání.
- Pitný režim zajišťujeme v kuchyňce školní družiny.
- Hygienické vybavení je odpovídající.
- Účastníci jsou vedeni k důsledné hygieně.
- Zákonní zástupci i účastníci jsou seznámeni s řádem i vnitřním řádem školní družiny, jsou vedeni k důslednému dodržování.
- Před každou činností jsou účastníci upozorněni na dodržování bezpečnosti.
- Označení a pravidelná kontrola nebezpečných předmětů a využívaných prostor.
- Dostupnost prostředků první pomoci, kontakt na lékaře:

- MUDr. Soňa Svatošová tel: 583 213 430
- Klinika ORPRAL
 - tel. lékař 585 389 313
 - tel. sestra 725 427 827

Podmínky vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami

Stejně jako ostatním účastníkům vytváříme optimální podmínky k rozvoji jejich osobnosti, k učení a ke komunikaci s ostatními, aby dosáhli co největší samostatnosti.

Pro rozvoj talentovaných jedinců školní družina nabízí další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů (např. soutěže, různé kulturní akce).

Pro úspěšné začlenění do zájmového vzdělávání stanovujeme konkrétní potřeby účastníka se speciálními vzdělávacími potřebami a přizpůsobujeme jim práci vychovatele i prostředí školní družiny.

Pokud je zapotřebí, vychovatelka spolupracuje jak se zákonnými zástupci, tak například s lékařem, speciálním pedagogem, psychologem apod.

Obsah ŠVP

Vzdělávací oblast „Člověk a jeho svět“

Cíle

- Rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti účastníků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání, účastníci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti.
- Poznává sebe i své nejbližší okolí, postupně se seznamuje s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy a ději.
- Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všímat si krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, pozorovat je a přemýšlet o nich.
- Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se účastníci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.
- Při osvojování poznatků a dovedností se účastníci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky a názory jiných.

Cíle školní družiny

- vlastní prožitek účastníků
- propojování s reálnými životními situacemi a konkrétní lokalitou
- vytváření nových situací
- nacházení místa mezi vrstevníky
- vytváření pracovních a režimových návyků

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- Účastník se učí s chutí, započatou práci dokončí, pro efektivní učení vybírá vhodné způsoby.
- Umí kriticky zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale i vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi.
- Všímá si souvislostí mezi jevy, samostatně pozoruje a experimentuje.
- Umí získávat vědomosti z různých pramenů a zdrojů (učebnice, encyklopedie, časopisy), získané poznatky dává do souvislostí.
- Zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů

- Účastník si všímá dění i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se učí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, plánuje řešení problému, hledá různé způsoby řešení problému.

- Ověřuje prakticky správné řešení problémů, chápe, že vyhýbání problému nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, přichází s novým řešením, je kreativní, dovede se přizpůsobit změnám, je flexibilní.
- Svá rozhodnutí se učí obhájit a uvědomuje si odpovědnost za své rozhodnutí, je iniciativní a podnikavý.
- Započaté činnosti dokončuje, při překonávání obtíží je houževnatý.

3. Komunikativní kompetence

- Účastník ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, myšlenky sdělení, otázky i odpovědi vyjadřuje vhodně formulovanými větami.
- Umí vyjádřit vlastní názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže promluvit na veřejnosti, účinně se zapojuje do diskuse.
- Umí řešit konflikty, dokáže vyjadřovat své kladné pocity ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí řečí, gestem i dalšími prostředky, umí se vyjádřit i písemně.
- Nezapomíná, že správné komunikaci také přísluší naslouchání druhým.
- Využívá informační a komunikační prostředky (telefon), z informací si vybírá, komunikuje kultivovaně.

4. Sociální a interpersonální kompetence

- Účastník se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky.
- Projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, spolupracuje, dokáže se prosadit i podřídit-přijmout kompromis, respektuje dohodnutá pravidla, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je solidární.
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, ovládá své jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

5. Občanské kompetence

- Účastník si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit.
- Chová se zodpovědně, dbá na zdraví své i druhých, chová se odpovědně i s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí přírodní a společenské.
- Respektuje a posiluje sociální a kulturní prostředí, které je formováno tradičními, aktuálními a očekávanými hodnotami národa, etnika a sociální či profesní skupiny, chápe, že rozvoj těchto hodnot je podmíněn také ekonomickou situací a posilován či oslabován jedinci, kteří tyto hodnoty zpětně ovlivňují.
- Váží si tradice a kulturního dědictví, které chrání, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, pečuje o životní prostředí.
- Aktivně se zapojuje do veřejně prospěšných aktivit a charitativních akcí.

6. Kompetence k trávení volného času

- Účastník umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic.
- Rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací či jednostranné zátěže ze školy.
- Umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

7. Kompetence pracovní

- Po celou práci udržuje místo v pořádku.
- Ví, jak si plánovat a organizovat své pracovní činnosti.
- Vyhodnocuje výsledky své činnosti.
- Nebojí se říci „ano“, převzít zodpovědnost za splnitelné úkoly.

Tematické okruhy

1. „Místo kde žijeme“
2. „Lidé kolem nás“
3. „Lidé a čas“
4. „Rozmanitosti přírody“
5. „Člověk a jeho zdraví“

Tematické okruhy

Poznámka: V závorkách za aktivitami se nacházejí čísla kompetencí, které naplňujeme (viz klíčové kompetence výše).

1. „Místo, kde žijeme“

Cíle

- poznávání nejbližšího okolí
- organizace života v rodině, ve škole, ve společnosti, v obci

Náš dům, náš domov

- vyprávíme si o životě naší rodiny, jak trávíme volný čas s rodiči,
- prohlížíme si rodinné fotografie (3, 4, 5)
- na vycházce si ukazujeme domy, kde bydlíme, popisujeme jeho zařízení,
- svůj pokoj (3, 6)
- učíme se znát adresu bydliště
- stavíme domy z kostek, ze stavebnice (2, 3, 5)
- malujeme dům, kde bydlíme, kde chceme bydlet (6)

Naše škola, naše družina

- procházíme školou, družinou a orientujeme se v jejím okolí, říkáme si, jak se jmenuje ulice, ve které stojí naše škola (1, 4)
- zjišťujeme, kdo všechno pracuje ve škole, řekneme si, jak správně oslovujeme
- vyprávíme si, co se nám líbí v naší škole, družině, zamýšlíme se, co bychom změnili, malujeme ideální družinu (2)
- vymýšlíme název a **logo** naší družiny, výtvarně zpracujeme (7)
- seznamujeme se s řádem a vnitřním řádem školní družiny
- diskutujeme, co bychom neměli v družině dělat, **hrajeme „Na skrytou kameru“** – nacvičíme scénku a předvedeme ve dvojicích, skupině (5)
- seznamujeme se s novými kamarády – zahrajeme si **hry „Tleskaná, Rýmovaná, Dotazník“** (3)
- vytvoříme **„Schránku důvěry“** – účastníci vhazují napsané náměty, připomínky, přání, které společně řešíme a hledáme nápravu
- povídáme si, jak se účastníci dopravují a kudy chodí do školy, jak dodržují bezpečnost po cestě
- zajímáme se o dopravní značky, společně procházíme cestu do družiny, na hřiště, na nádraží
- pozorujeme provoz na kritických místech a vysvětlujeme si pravidla při přecházení vozovky (1, 3, 5)
- vyrábíme dopravní značky z kartonu, učíme se je poznávat při hře i při vycházkách (2, 7)

- uskutečníme **soutěž „Kopretinka“** – upevňujeme znalosti o vybavení jízdního kola

Známe obec, v níž žijeme

- hrajeme si na průvodce a na vycházkách si ukazujeme zajímavá místa, historické památky, důležité budovy v obci (5)
- společně výtvarně zobrazujeme, vystřihujeme a sestavujeme kolektivní dílo (2, 6)
- kreslíme mapu místa, kam rádi chodíme – hřiště, přírodní zákoutí (1, 6)
- kreslíme v terénu zajímavé památky, budovy, stromy
- seznamujeme se s prací OÚ – exkurze a beseda se zaměstnanci
- účastníme se vítání občánků (3, 5)

Služby v obci

- povídáme si o tom, kdo pracuje v naší obci – hasiči, prodavačky, lékaři, zedníci, malíři, zahradníci, kadeřnice
- navštívíme některé místní podniky – rodiče
- besedujeme s policistou
- navštívíme knihovnu – ptáme se knihovnice, které jsou oblíbené žánry, vyhledáme časopisy a knihy, které píší o naší obci, čteme si pověsti a historii našeho regionu, pověsti zdramatizujeme a předvedeme rodičům (1, 6)
- soutěžíme ve znalostech o naší obci
- kreslíme znak obce, povídáme si o její historii,
- vyprávíme si o místních slavnostech a zvycích (1, 3, 5)

Tradice a slavnosti

- vyprávíme si a čteme o životě dříve a dnes
- vysvětlíme si, co je to „**masopust**“ (1, 3, 4)
- vyrobíme si masopustní masky a uspořádáme karneval (1, 2, 6, 7)
- vítáme jaro – učíme se jarní říkanky, písničky, besedujeme o lidových tradicích, vyrábíme **Morenu**
- uspořádáme „**Slet čarodějnic**“, převlékáme se za ně, vyhlašujeme soutěž „**Čarodějnice družiny**“, tančíme (4, 5)

2. „Lidé kolem nás“

Cíle

- osvojování si zásad vhodného chování
- jednání mezi lidmi
- pochopit význam a podstatu tolerance, empatie a vzájemné úcty
- poznávání, jak se lidé sdružují
- seznámení se základními právy a povinnostmi

Já a rodina

- jmenujeme všechny členy rodiny, jaké má kdo povinnosti (3, 4)
- hrajeme hru „**Na povolání**“ – předvádíme povolání rodičů, prarodičů
- navštívíme pracoviště některých rodičů
- vyprávíme si zážitky ze života rodiny, jak probíhají oslavy narozenin, Vánoce, Velikonoce, malujeme obrázky (3, 4, 6)
- naučíme se zpívat lidové písničky o rodině
- besedujeme o tom, co pro nás znamenají rodiče
- připravujeme besídku pro maminky, vyrobíme přání a dárečky (3, 6, 7)
- hrajeme si na rodinu, dramatizujeme scénky z rodinného prostředí (2, 4)

Moji kamarádi

- hrajeme hru „**Kruh přátelství**“
- sestavujeme pravidla soužití a kamarádských vztahů (2, 4, 5)
- jsme malíři a kreslíme portrét kamaráda, vysvětlujeme, proč je náš kamarád
- vystřihujeme portréty a nalepujeme, vytvoříme skupinový portrét družiny
- hrajeme „**Tichou poštu**“ – na proužek papíru napíšeme, co se nám na kamarádovi líbí, dobré, ale i špatné vlastnosti, přečteme, skládáme do harmoniky (2, 3, 4)
- se zavázanýma očima poznáváme hlas kamaráda (1, 3, 6)

Slavíme svátky a narozeniny

- čteme si jména v kalendáři, sestavíme si seznam, které děti mají během roku svátek a narozeniny (1, 4, 5)
- vyzdobíme nástěnku pro oslavence, přemýšlíme, jak nejlépe poblahopřejeme
- vyrobíme blahopřání kamarádovi, náramky přátelství
- ukazujeme si různá blahopřání, která jsme už dostali (1, 4, 6)

Nejsme všichni stejní

- uvědomujeme si, že s námi žijí i postižení lidé, vyprávíme o tom (3, 5)
- zkoušíme si pocity nevidomých – ve dvojicích – nevidomý a navigátor

- se zavázanýma očima hmatem poznáváme různé předměty, orientujeme se v prostoru (2, 4, 5)
- uspořádáme „slepecké závody, závody hluchoněmých, závody s vyloučením rukou a nohou“ (4, 5, 6)

Jak se žije jinde

- ukazujeme si obrázky lidí různých ras (3, 6)
- čteme si cizokrajné pohádky
- ukážeme si, jak si hrají děti v jiných zemích, naučíme se zajímavou hru
- vyprávíme si, jaké mají národní zvyky, jídlo, známé osobnosti, sportovce, přírodní zajímavosti
- připravíme si jednoduché exotické jídlo (1, 2, 4, 6)
- sbíráme různé obrázky a články z časopisů, kreslíme obrázky
- sestavíme nástěnku zajímavostí
- podíváme se na cizokrajnou pohádku na videu (6)
- vyprávíme si, co zajímavého účastníci viděli v televizi, v kině
- tvoříme plakáty, vystavíme je (3, 6, 7)

Svátky a oslavy

- připravíme oblíbený karneval, nakreslíme plakáty a pozvánky pro kamarády (2, 3, 4, 5, 6)
- vyzdobíme družinu, vyrobíme masky a škrabošky (2, 4)
- soutěžíme a tancujeme v maskách
- fotíme se
- kreslíme zážitky z karnevalu (3, 4, 6)

Adventní čas

- vysvětlíme si, co je to „**Advent**“, jaký je jeho smysl
- vnímáme začínající atmosféru Vánoc
- vyrobíme adventní kalendář i věnec, vyzdobíme družinu
- dodržujeme adventní zvyky – Barborky, Lucky
- uspořádáme „**Mikulášskou nadílku**“ a „**Čertovský rej**“
- připravíme si scénky na vystoupení, učíme se básničky o Vánocích, zimě, zpíváme koledy
- pomáháme s vánočním úklidem

Kouzelné Vánoce

- vyprávíme si o tradicích, které dodržujeme doma (1, 3)
- nacvičíme vánoční pásmo a vystoupíme před rodiči, seniory (1 – 6)

- prohlížíme si vánoční výzdobu ve městě, na ulicích, vyzdobíme celou družinu (3, 4, 6, 7)
- vystřihujeme nebo malujeme Betlém, vánoční ozdoby
- posloucháme a zpíváme koledy (1, 2, 6)
- pečeme a zdobíme perníčky, cukroví (1, 6, 7)
- vyrábíme vánoční přání a jmenovky k dárkům (4, 6)
- uspořádáme si vánoční posezení a vyzkoušíme vánoční tradice – lodičky
- ze skořápek, lijeme vosk, rozkrajujeme jablko, dáváme si dárky
- dodržujeme bezpečnost při manipulaci s ohněm (1, 2, 6)

Velikonoce

- posloucháme a říkáme si velikonoční říkanky a koledy (1, 3, 6)
- malujeme kraslice různými technikami (1, 6, 7)
- velikonočně zdobíme družinu i okna (5, 6, 7)
- pleteme pomlázky
- vyrábíme velikonoční zajíčky, slepičky z keramiky nebo vystřihujeme z papíru (6, 7)
- navštívíme výstavu kraslic a velikonočních výrobků

Den učitelů

- pátráme v encyklopedii, kdo byl **J. A. Komenský**, přečteme si zajímavosti o jeho životě (1, 2, 3)
- vyrobíme drobné dárky pro pana ředitele, zástupkyni, paní učitelku (6, 7)
- vysvětlíme si, proč se slaví **28.3. Den učitelů** (1)

Den dětí

- besedujeme s účastníky o významu **Dne dětí**, přemýšlíme, jak ho chtějí oslavit, zdobíme družinu (1, 2, 3)
- kreslíme křídami na asfalt MDD (6)
- připravíme zábavné soutěžní odpoledne – družinový pětiboj, diskotéka, jdeme na zmrzlinu

Slavnost klobouků

- opatříme si klobouk určité pohádkové postavy nebo klobouky typické pro národy, každý svůj klobouk předvede a představí
- vyhodnotíme nejzajímavější (3, 4, 5, 6)

Halloweenská párty

- vysvětlíme si svátek Halloween
- proměníme se v duchy – bílá prostěradla
- vyzdobíme si trička ubrouskovou technikou – obrázky dýní a duchů (1, 6, 7)

- vykrajujeme strašidýlka z dýní, tvoříme svícínky a osvětlíme místnost
- duchové předvedou svůj tanec a představí se jménem (4)
- vyprávíme si strašidelné příběhy, ilustrujeme je – soutěžíme o nejhezčí obrázek
- uspořádáme lampionový průvod

Dračí houfování

- povídáme si, jaký může být drak – pohádkový, papírový
- čteme si pohádky a příběhy
- zdramatizujeme pohádku
- hledáme a vystřihujeme obrázky draků
- nalepujeme, dokreslujeme a dotváříme různé dráčky
- říkáme si básničky o dracích
- jdeme pouštět draky na pole
- učíme se písničku „Draci“
- přichystáme „dračí“ výstavu „**Není drak jako drak**“ (1, 3, 6, 7)

Posvícení

- vysvětlíme si, co to je posvícení, proč se dříve slavilo (1, 4, 5, 6)
- vystrojíme si malou hostinu (7)
- vymyslíme zábavný program s veselým soutěžením (2)
- zazpíváme si lidovou písničku
- nakreslíme ilustrace zážitků ze slavnosti (3)

Apríl

- vysvětlíme si pojem „Apríl“, kdy je 1.4. (1, 2, 6)
- zkusíme vymyslet nějaký žert – apríl
- čteme si veselé příhody

Jak se správně chovat

- besedujeme o významu kouzelných slov „**děkuji, prosím, promiň, dobrý den**“ (1, 2, 3)
- vysvětlujeme si, jak se chovat v dopravních prostředcích
- zahrajeme si scénku na cestování (3, 4)
- zdůrazníme si ponaučení - při hovoru s dospělým nemluví, když mluví on, neskákej do řeči
- přemýšlíme, na co všechno se vztahuje kouzelné slovo „**nenič**“ – velké množství věcí, které patří všem a které lidé společně používají (5)

- namalujeme obrázky věcí, které jsou společné, vystříhujeme z časopisů, lepíme koláž
- jmenujeme, co všechno musíme chránit a jak
- společně vytvoříme plakáty na téma „Chraň vše živé“ (5, 7)
- zhlédneme naučný film o přírodě (1, 6)
- zapamatujeme si kouzelná slova při telefonování, zahrajeme si ukázkou telefonování (3)
- přesvědčíme se, že se slušností se všechno zvládá lépe – vysvětlíme si význam přísloví
- předvádíme situace z běžného života
- soutěžíme v družstvech, na natištěných tiskopisech vyplňujeme správná řešení (2)
- naučíme se básně „Honzíkova kouzelná slovíčka“ (1)

Umíme si poradit

- povídáme si, jaké každodenní problémy se musí řešit
- vymýšlíme si nečekané situace a říkáme si, jak je vhodně vyřešit
- hrajeme krátké scénky ze života
- upozorníme na nebezpečné situace z oblasti sociálně patologických jevů – drogy, devianti
- situace si přehráváme a vysvětlujeme, jak se zachováme (1, 2, 4)

Mezi lidmi

- uspořádáme **dětský ples**, nastrojíme se do společenských šatů, seznámíme se se základními pravidly společenského chování
- vytvoříme smíšené taneční dvojice
- naučíme se tanec mazurku, polku, valčík
- soutěžíme o nejlepší taneční pár a nejhezčí společenský oděv (1 – 6)
- zhodnotíme **chování v jídelně**, cvičíme se ve správném stolování (4, 5)
- besedujeme o jídle a stolování, soutěžíme v družstvech v prostírání
- sestavíme zdravý jídelníček
- připravíme si malou hostinu
- dodržujeme zásady hygieny (2, 5)
- říkáme si, **jak se chovat na výstavě** (1, 6)
- navštívíme zajímavé a dostupné výstavy
- vyprávíme si zážitky (3, 5)

- připravíme výstavu – zhotovíme plakát, pozvánku (7)

Jak se vyjadřujeme

- rozcvičujeme si jazyk – jazykolamy (1, 3)
- předčítáme si krátké příběhy a pohádky z knih a časopisů
- příběhy dramatizujeme a předvádíme ostatním
- soutěžíme v přednesu básně (1, 2)

Řekni beze slov

- hrajeme pantomimu – předvádíme různé činnosti, sporty, pocity, povolání
- vyjadřujeme děje známých pohádek (2, 3, 5, 6)

Sdělovací prostředky

- povídáme si, jaké pořady se nám líbí a proč, učíme se vybírat pro sebe vhodné pořady (3, 6)
- hrajeme si na režiséry a herce, domýšlíme příběhy (3, 4)
- připravíme vědomostní soutěž z televize, hrajeme si na soutěžící a moderátory (1, 2, 6)
- vysvětlujeme si, že některé obsahy pořadů nejsou reálné, ale vykonstruované, informace si ověřujeme
- přesvědčíme se, že zážitek ze hry, pohybu v přírodě a s kamarády je lepší než sezení před obrazovkou (1, 2, 3, 6)

3. Lidé a čas

Cíle

- společné budování režimu dne a jeho dodržování
- sestavování a naplňování režimu školní družiny
- vést k úctě k času druhých, umět využívat účelně svůj čas – smysluplné volnočasové aktivity
- pravidelné návyky při přípravě na vyučování

Denní režim

- vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, učíme se rozlišovat povinnost a zábavu (1, 2, 3, 6)
- kreslíme každodenní činnosti, co nás nejvíce baví, besedujeme o tom
- odhadujeme, jaký čas jim věnujeme (2, 5, 6)
- společně připravujeme týdenní plán činnosti družiny (1, 2)
- povídáme si, čemu se věnujeme po příchodu ze školy, besedujeme o možnostech správného využití času, inspirujeme se u jiných lidí (1, 3, 6)
- tvoříme roční kalendář akcí školní družiny, vymýšlíme nové akce (1, 2)
- vysvětlujeme si, kdy se nejlépe připravíme do školy
- hrajeme hry pro rozvoj smyslů, paměti, pozornosti
- snažíme se společně řešit problémy – „Putující kamínek“ – komunikativní kruh (1, 2, 3)

Měření času

- ukazujeme si měřidla času, prohlížíme si knihy o měření času dříve (1,5)
- navrhujeme a kreslíme různá měřidla času, vyrábíme z keramiky (6)
- čteme si pohádky a příběhy, kde hrál roli čas (3)
- navštívíme muzeum hodin, výstavu
- hledáme, co nás okrádá o čas, čím se zbytečně zdržujeme (2, 3, 4, 5)
- besedujeme o nebezpečí spěchu – zbytečná zranění a o významu dochvilnosti (nádraží) (2, 5)

My a volný čas

- vyprávíme si, co jsme dělali o prázdninách, přineseme pohlednice a vyrobíme si prázdninový vláček (3, 6, 7)
- tvoříme víkendový zápisník, zaznamenáváme, kde jsme byli, doplňujeme nalepenými vstupenkami, prospekty

Jak se měníme

- doneseme fotografie a prohlížíme si, jak jsme rostli, co jsme se postupně naučili

- v časopisech vyhledáváme a vystřihujeme obrázky dětí, mládeže, dospělých a starých osob a chronologicky je řadíme
- navštěvujeme seniory, připravíme pro ně vystoupení a dárky
- nacvičujeme pásmo na vítání občánků (1, 3, 5)

Jak se mění naše škola, obec, družina

- shromáždíme staré fotky a pohlednice naší obce nebo školy a porovnáváme s dnešní podobou (1, 2, 3)
- navštívíme OÚ a prohlédneme si kroniku, besedujeme s panem s pracovníky obecního úřadu (1, 3, 5, 6)
- na vycházce si prohlédneme domy a budovy, které změnily svůj vzhled, jaké rozdíly jsou mezi starými domy a novostavbami, navštívíme a prohlédneme si kostel
- prohlédneme si družinové album fotografií (3, 6)

Současnost a minulost

- prohlédneme si a srovnáme, jak vypadaly některé učebnice dříve a dnes
- besedujeme, jaké technické vymoženosti měli lidé dříve a dnes, jak vykonávali různé činnosti, jaké bylo vybavení domácnosti, jak se oblékali (1, 3, 5)
- vymýšlíme a kreslíme fantastické pomocníky z budoucnosti
- uspořádáme staromódní přehlídku oblečení
- uspořádáme výstavu starých předmětů
- prohlédneme si staré knihy a časopisy a čteme si z nich (5, 6)
- jdeme na exkurzi – řemeslná výroba v regionu (1, 3, 6)
- prohlédneme si Encyklopedie o bydlení, pátráme, jak se žilo na hradech a zámcích
- vysvětlujeme, dokreslujeme, dolepujeme, tvoříme hrady a jejich okolí, historické postavy
- vypravíme se na výlet a navštívíme hrad
- stavíme hrady z kostek, modelujeme z plastelíny (1, 3, 5, 6, 7)

Co nás baví

- učíme se vhodně využívat volný čas
- hrajeme oblíbené hry a učíme se hrát nové – venku, v místnosti, ve vodě
- pořádáme sportovní soutěže:
 - **Týden rekordů**, založíme „**Knihu rekordů**“
 - **Hry bez hranic**
 - **Maxifotbal**
 - **Zkus to také**
 - **Supermani nebo Bambulové**

- **Malá cvičitelka**
- **Malý řemeslník**
- **Cesta pohádkovým lesem**
- **Šoumen družiny**
- **Puzzliáda**
- výtvarné soutěže k různým tématům
- zábavné soutěže „**Všímálek**“
- **karnevaly** různě tematicky zaměřené

(1 – 7)

4. „Rozmanitosti přírody“

Cíle

- seznámení se s proměnlivostí a rozmanitostí přírody živé i neživé
- vytvářet odpovědný vztah k přírodě, její ochraně
- hledat cestu k vnímání zázraku a tajemství přírody

Příroda kolem nás

- na vycházkách pozorujeme přírodu, vybereme si svůj oblíbený strom, hledáme změny dle ročních období, fotíme, srovnáváme (3, 5, 6)
- vystřihujeme obrázky z časopisů, tvoříme „knihu stromů“
- kreslíme strom různými technikami v jednotlivých ročních obdobích
- všímáme si siluety stromů, tvaru listů (2, 6)
- lisujeme listy, sbíráme plodiny a vyrábíme výrobky a výzdobu z přírodnin (1, 2, 6)
- využíváme listy ke koláži, tisku, při práci s keramickou hlinou (6, 7)
- hrajeme pexesa s obrázky zvířat, rostlin
- sbíráme zajímavé kameny a malujeme na ně
- zhotovujeme šperky z přírodnin
- poznáváme zvířata podle siluety
- napodobujeme hlasy zvířat, hrajeme hru
- skládáme rozstříhané obrázky zvířat, stromů, soutěžíme, kdo je rychlejší (2, 4, 6)
- určujeme rostliny a plodiny dle vůně a chuti
- doplňujeme názvy zvířat, rostlin od písmen... (1, 2, 5)
- přiřazujeme plody ke stromům
- mimicky napodobujeme zvířata a poznáváme je (1, 2, 4, 6)

V lese

- besedujeme o pravidlech chování v přírodě (1, 3, 4)
- vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě
- sbíráme přírodniny k dalšímu výtvarnému zpracování, čteme knihy o životě v lese „Dobrodružství veverky Zrzečky“, „Ferda mravenec“ (1, 2, 6)
- jdeme na výlet do lesa – pozorujeme mraveniště, brouky, stavíme „lesní strašidla“, domečky
- jmenujeme a malujeme zvířata, která žijí v lese, která se ukládají k zimnímu spánku (1, 2, 5)
- vysvětlujeme si, jak pomáháme zvěři přežít zimu, učíme se poznávat lesní plody, rozeznáváme léčivé – jedovaté

- v rámci „Dne proti hluku“ hrajeme v lese hru „Bzučím tiše“ (3, 5)
- nasloucháme zvukům přírody a určujeme původce zvuků
- pátráme po lesních produktech – med, houby, lesní plody (1, 6)

Ptačí svět

- učíme se poznávat ptáky podle vzhledu a zpěvu (1, 2, 4)
- modelujeme ptačí hnízda s mláďaty z keramiky
- z oken družiny pozorujeme hnízdo s vlaštovkami
- vyprávíme si, proč byl na 1.4. vyhlášen Mezinárodní den ptactva
- cvičíme si výslovnost – jazykolam – pět ptáčátek, pět pěnkavek ptáčátek
- vyrábíme krmítka pro ptáčky, vytvoříme „ptačí strom“ s krmením
- v zimě krmíme ptáky, víme, co jim chutná a co škodí (1, 2, 4, 7)
- sledujeme, kdy a kam odlétají různí tažní ptáci
- pracujeme s atlasem ptáků a ukazujeme si, kam se ptáci přesouvají
- na vycházce sledujeme hnízdo čapí rodiny na komíně, popíšeme vzhled čápa, nakreslíme ho (1, 3, 5, 6)
- vyrábíme ptáčky – kolíčkačky – z plsti, kartonu, ze slámy, v krmítku

Vodní svět

- seznamujeme se s atlasem ryb, učíme se rozeznávat ryby sladkovodní a mořské
- hádáme hádanky o rybách a vodních rostlinách (1, 2)
- vystřihujeme různé tvary ryb, nalepujeme, vytvoříme kolektivní dílo – život v rybníku, v moři
- vyrábíme rybky z tácků, PET lahví, kapra ze skořápek ořechů
- besedujeme s rybářem, jdeme na vycházku k rybníku
- povídáme si o nebezpečí znečišťování vody (3, 5, 6, 7)
- připomínáme význam vody pro život, nutnost ochrany vodních zdrojů

Zvířata – naši kamarádi

- vyprávíme si o domácích zvířatech, jakou péči vyžadují
- kreslíme domácí mazlíčky, práce vystavíme
- navštívíme ZOO, poznáváme exotická zvířata (1, 4, 6)
- doneseme si a prohlédneme encyklopedii zvířat, zajímáme se o chráněné živočichy, pracujeme s tzv. „Červenou knihou“ (1, 3, 5, 6)
- na vycházkách poznáváme, kteří živočichové žijí volně v našem okolí
- sledujeme a rozeznáváme stopy zvířat, zkoušíme dělat sádrové odlitky
- vyrábíme zvířátka na špejli, jako závěsnou ozdobu, skládanky z papíru
- přiřazujeme zvířata a jejich mláďata

- zpíváme písničky o zvířatech, čteme bajky
- dramatizujeme pohádky se zvířecími hrdiny „Červená Karkulka, O budce, Zlatá rybka“
- vyhlásíme „Zvířátkovou soutěž“ (1, 2, 3)
- vyrábíme masky – škrabošky zvířat (6, 7)

Říše rostlin

- pozorujeme klíčení semínek, sázíme do truhlíku bylinky
- čteme nebo posloucháme z magnetofonu pohádku „Jak Křemílek a Vochomůrka zasadili semínko“, vymýšlíme zaklínadlo k probuzení semínka (2, 3, 4, 6)
- povídáme si o různých odrůdách květín a jejich podmínkách k životu, prohlížíme si encyklopedie rostlin, určujeme názvy květín (1, 5, 6)
- pečujeme o květiny v družině, vytváříme si hezké životní prostředí
- jdeme na exkurzi do zahradnictví, prohlížíme si sazenice
- kreslíme zátiší s květinami, vymýšlíme fantastické exotické květiny
- vyrábíme květy z krepového papíru a papírových kapesníků
- pracujeme na záhonku, sázíme květiny (6, 7)
- zpíváme písničky o květinách, rostlinách
- navštívíme botanickou zahradu, park
- lisujeme rostliny, zakládáme herbář (1, 6)

Roční období

- besedujeme o ročních obdobích – změny v přírodě, sezónní práce, život zvířat (1, 3, 6)
- učíme se básničky a písničky s přírodní tematikou
- čteme si o přírodě
- kreslíme ilustrace k jednotlivým ročním obdobím – hedvábné rámečky
- vyrábíme koláže charakterizující jednotlivé měsíce
- dramatizujeme pohádku „O 12 měsíčkách“, učíme se píseň (1, 2, 3)
- soutěžíme ve znalostech z oblasti přírody a ročních období
- hrajeme didaktickou hru „Roční období“ – přiřazujeme rostliny, plody, zvířata, krajinu, které se vztahují k období (1, 2, 6)
- čteme si pranostiky, kreslíme je

Podzim

- poznáváme hmatem ovoce a zeleninu
- připravujeme si ovocný i zeleninový salát (1, 4, 7)
- čteme si a vysvětlujeme lidové pranostiky, říkáme si, jaké podzimní hry a zvyky lidé dříve dodržovali (1, 5)

- na vycházkách pozorujeme změny v přírodě, změny počasí
- povídáme si o podzimu, kdy začíná, práce na poli, sklizeň ovoce
- zpíváme písničky o jablku, malujeme, otiskujeme (1, 3, 6, 7)
- vaříme si jablečný kompot a pořádáme čajový dýchánek – šípkový čaj
- vyprávíme si o posvícení (3, 5)
- vhodně se oblékáme do podzimního počasí – vystřihujeme a oblékáme papírové postavy – práce ve skupinkách
- hrajeme „Bramborovou hru“
- krájíme a navlékáme bramborové korále, říkáme si verše
- vyrábíme podzimní kolotoč ze špejlí – kuličky s listy, ovocem
- sbíráme a sušíme přírodniny, zdobíme družinu podzimními plody a závěsy z nich
- vykrajujeme dýně, malujeme veselé i smutné dýňové obličej
- vyrábíme draky a pouštíme je
- modelujeme ježky z keramiky nebo slaneho těsta
- soutěžíme a vítáme podzim se skřítkem Mecháčkem (1 – 7)
- besedujeme se sadařem, jak a kdy sklízet a uchovávat ovoce, sušíme křížaly (1, 3, 7)

Zima

- pomáháme zvířatům a ptákům přečkat zimu, besedujeme s hajným
- vyrábíme krmítka, zdobíme vánoční strom pro zvířátka v lese – jablka, mrkev, žaludy, kaštiny (1, 3, 4, 5, 6, 7)
- u sádek pozorujeme prodej vánočních kaprů (1, 3)
- malujeme zimní pelíšky zvířat, zimní zasněženou přírodu,
- vysvětlujeme si pranostiky, kreslíme ilustrace (1, 6)
- učíme se poznávat ptáky, kteří u nás přezimují, prohlížíme si obrázky havranů, vyrábíme havrany z papíru
- chodíme sáňkovat, bruslit, stavíme sněhuláky, soutěžíme, kdo postaví nejvyšší sněhový sloup, v hodu koulí do dálky, na cíl, vyšlapáváme obrázky do sněhu, chodíme ve sněhových cestičkách
- povídáme si, jak se oblékáme v zimě, soutěžíme v rychlosti oblékání
- na vycházkách pozorujeme stopy zvířat a ptáků ve sněhu (5, 6, 7)
- děláme pokusy se sněhem (změna skupenství) a zmrzlou půdou z lesa
- prohlížíme lupou sněhové vločky, pozoruhodné obrazce malujeme – zmizíkování (1, 6)
- hrajeme hru „Sněhové lampičky“ – sněhovými koulemi se snažíme soupeřům zhasnout svíčky ve sněhu

- vyprávíme si o rostlinách – jmelí, cesmína, keř zimostřáz, opadavý jehličnan – modřín, ukazujeme si je
- posloucháme CD s pohádkou „Zimní královna“, vyprávíme obsah pohádky, učíme se písničky, vyrábíme kouzelné zrcadlo se střípky – skládačka, malujeme ilustrace ke kapitolám – vytvoříme pohádkovou knížku (1, 2, 3, 6, 7)
- zhlédneme pohádku na videu
- seznámíme se s tradicí „masopustu“ (1, 5)
- vzpomínáme, jaké známe písničky se zimní tematikou, zpíváme je a posloucháme
- pomáháme s úklidem sněhu v areálu družiny

Jaro

- na vycházce pozorujeme první známky probouzející se přírody, pupeny, první jarní květiny – malujeme je, prohlížíme na obrázku na zahrádkách – vítáme jaro – první jarní den (1, 3, 6)
- srovnáváme odlišnosti v přírodě na začátku a na konci měsíce, zajímavosti zaznamenáváme – vyrobíme „netradiční jarní kalendář“ ve tvaru květiny (2, 3, 5)
- seznamujeme se s pranostikami, porovnáváme je s aktuálním vývojem počasí
- jmenujeme ptáky, kteří přilétají z teplých krajín, vysvětlujeme si, proč zpívají
- jdeme na vycházky do sadu, na louku, k potoku – vytáhneme rostlinu s kořeny, prohlédneme, zasadíme zpátky nebo ji použijeme pro otisk do keramické hlíny (6, 7)
- sbíráme oblázky, malujeme na ně květiny, broučky, včely
- vyprávíme si, jaké práce se provádějí na poli, na zahradě, jarní úklid
- z mladých vrbových proutků pleteme pomlázky (1, 2, 6)
- hrajeme kuličky
- sbíráme léčivé rostliny – kopřiva, podběl
- prohlížíme si mláďata domácích zvířat, fotíme se s nimi, nakreslíme je
- vyrábíme ptačí hnízda z keramiky, z provázku a šrobu (1, 6)
- vysvětlíme si původ slova „apríl“ = otevřít - měsíc, kdy se otevírají poupata květů
- v květnu si všímáme barev a velikosti květin, malujeme kvetoucí stromy, alej, louku
- kreslíme jarní sluníčko, zpíváme o něm písničky
- hrajeme hry „Ptačí strom, Pilná včelka, Veselý motýlek“

Léto

- jmenujeme letní měsíce, jaké je charakteristické počasí, které plodiny zrají na začátku a které na konci léta
- malujeme na hedvábný rámeček – léto

- seznamujeme se s lidovými pranostikami (1, 5, 6)
- vyprávíme si, kam se chceme podívat o prázdninách, ukazujeme si zajímavá místa na mapě, v knize
- vláček“
- posloucháme „rady na prázdniny“ – chování v přírodě, bezpečné koupání a sportování, naučíme se ošetřit drobné poranění, přivolat pomoc (1, 2, 3)
- pořádáme zábavné soutěže
- kdo udrží nejdéle nafouknutý balonek na hřbetu ruky, ve vzduchu foukáním nebo hlavičkováním
- běh s pingpongovým míčkem na lžici po překážkové dráze
- hod hadrákem na 3 plechovky
- rychlý běh po čtyřech s pytlíkem hrachu na zádech
- hra na Popelku – oddělování hrachu a fazolí
- kdo dříve nafoukne balonek až praskne
- hledání se zavázanýma očima a klackem v ruce – plechovky v trávě
- určování plodů a semen se zavázanýma očima – fazole, čočka, hrách, pepř, nové koření, šípek, mandle, ořech
- určování toho, co roste na keři, na stromě – na velký papír nakreslíme strom a keř, obrázky plodů nebo slova přiřazujeme
- kdo se dříve naučí zaklínadlo z pohádky (2, 4, 6)

Chráníme přírodu

- vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě (1,6)
- odpovídáme v kvízu „Co do lesa nepatří?“ (1,2,5)
- besedujeme o významu vody pro život (1,2)
- kreslíme koloběh vody v přírodě, koláže (1,3,6)
- nakreslíme plakát ke Dni Země, Dni vody 22.3.
- pomáháme při úklidu družiny a okolí
- třídíme odpad
- besedujeme na téma „Chraň vše živé“
- vysvětlujeme, jak se správně chovat v přírodě, jaká činnost člověka přírodě škodí a jaká prospívá (1,4,5)
- vyhlásíme přírodovědnou soutěž „50 x o přírodě“ (1 – 7)

5. „Člověk a jeho zdraví“

Cíle

- poznat sami sebe
- získat ponaučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci
- získat zodpovědnost za své zdraví

Naše tělo

- na arch balicího papíru obkreslíme postavu, do obrysu dokresluje tělesné orgány, jmenujeme části těla
- prohlížíme si dětskou encyklopedii (3, 4, 5)
- zjišťujeme, kolik měříme a vážíme, míry zapisujeme a sledujeme změny
- hrajeme hru „Hlava, rameno, ruce, pata“ (1, 6)
- oblékáme panáčky dle ročních období
- vyprávíme si o zdravém životním stylu a otužování (1, 3)
- navštěvujeme bazén, saunu
- hrajeme venku pohybové hry, cvičíme, sportujeme
- relaxujeme při hudbě

Hygiena

- kontrolujeme čistotu rukou, oděvu (3, 5, 6)
- besedujeme o osobní hygieně a jejím významu, dbáme na důsledné dodržování (1, 4, 5)

Zdravý jídelníček

- sestavujeme desatero zásad zdravé výživy (1, 2)
- v časopisech hledáme obrázky zdravých a nezdravých potravin, jídel,
- tvoříme koláže (1 – 6)
- sestavujeme zdravý jídelníček, doplňujeme obrázky vystřiženými i kreslenými (3, 4)
- kreslíme ovoce a zeleninu
- soutěžíme ve smyslovém poznávání – (čich, chuť, hmat) ovoce, zeleniny, koření (1, 3)
- připravíme si ovocné poháry, dbáme na správné stolování (4, 6)
- připravíme zdravé pohoštění pro návštěvu – rodiče (2, 3, 5)
- zjišťujeme, které důležité látky a vitamíny obsahují potraviny (1, 2, 5)
- připravujeme slavnostní stůl pro narozeninovou oslavu
- vyprávíme si o národních kuchyních a jídlech, prohlížíme si kuchařky s obrázky (1, 2, 4, 5)

První pomoc

- vytváříme modelové situace, jak oznámíme úraz, přivoláme pomoc
- učíme se zásadám první pomoci, učíme se používat lékárničku – podle seznamu kontrolujeme, zda obsahuje vše potřebné (1, 4, 5)
- přenášíme zraněného
- navštívíme lékárnu, besedujeme s lékárníci o sběru léčivých rostlin, o výrobě léků, krémů a čajů z bylinek (1, 3, 4)

Chceme být zdraví

- vyprávíme si, jak předcházet úrazům, nemocem, jak zacházet s léky
- jdeme na vycházku ke zdravotnímu středisku, hovoříme o různých odděleních
- vyprávíme si své zkušenosti z pobytu v nemocnici, v ordinaci, lékař nám pomáhá udržovat zdraví, nebojíme se
- diskutujeme o návykových látkách, s nimiž se můžeme setkat, odhalujeme další nebezpečí (injekční jehly, neznámé nápoje, bonbony)
- kreslíme varovné plakáty proti kouření
- přehráváme nebezpečné situace a vysvětlujeme si, jak se zachovat
- vysvětlíme co je „dětské krizové centrum, linka důvěry“ – telefonní čísla
- učíme se závodivé pohybové hry, nacvičujeme vybíjenou, kopanou
- denně chodíme do přírody, na hřiště, sportujeme, chodíme plavat, otužujeme se
- snažíme se vhodně zaplnit volný čas (1 – 7)